

Michael Cobabus Christoph Svantenius

Disputatio Octava Theologica De Ecclesia : In qua Sequentes Theses, Quaestiones & Casus Conscientiae

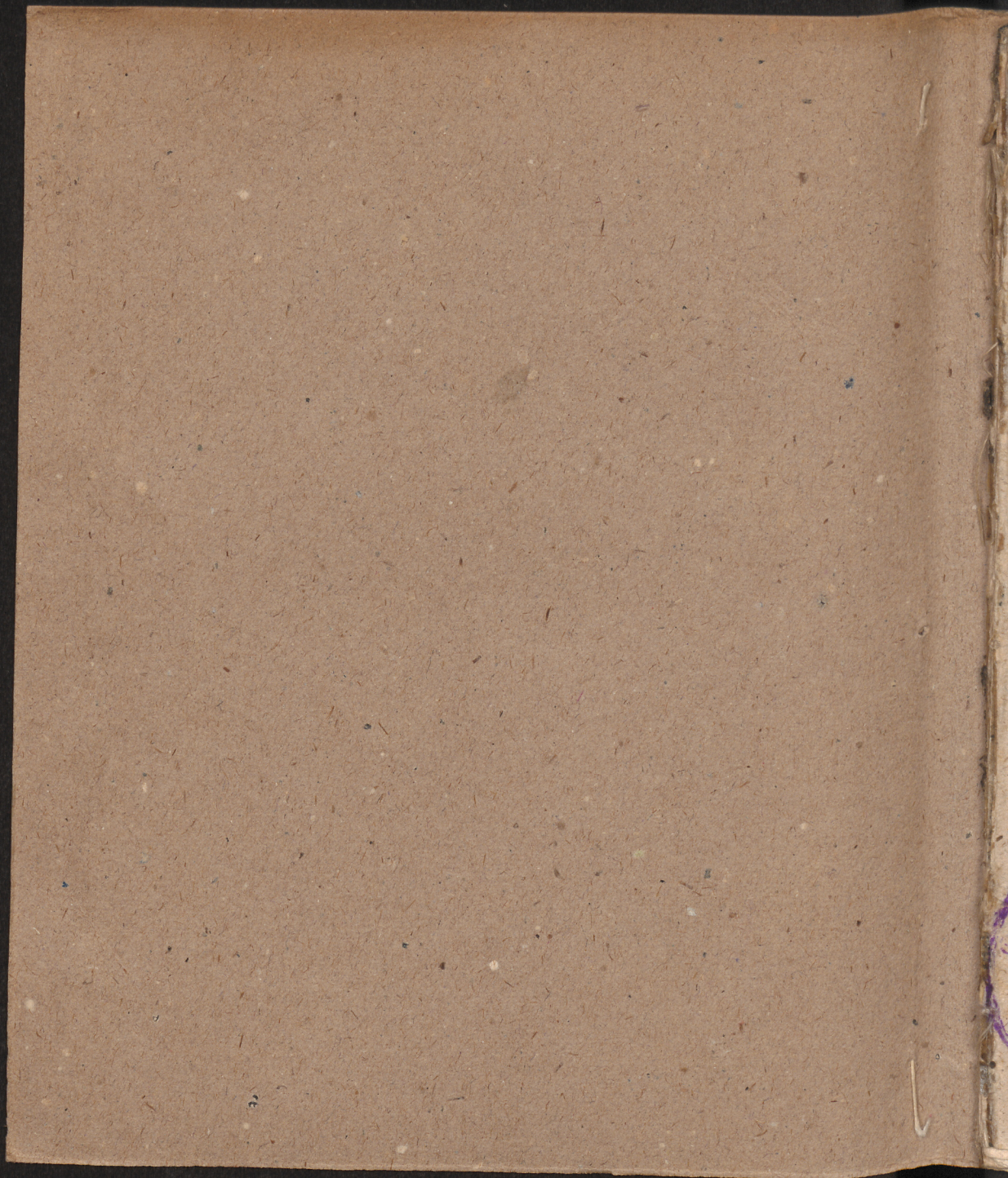
Rostochi[i]: Richelius, 1646

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn738048127>

Druck Freier Zugang

Vert. M. Cobanus. Praeses: J. Lotzmann
R. U. theol. 1646.

30.
Disputatio Octava
THEOLOGICA

De
ECCLESIA,

In qua
Sequentes Theses, Quæstiones
& Casus Conscientiæ,

Spiritus Sancti ductu & gratia

DIRECTORE

JOHANNE COTHMANNO

SS. Theol. D. & Professore celeberrimo,

PRÆSIDE

M. MICHAELE COBABO

Sternberga Megapolitano,

Publico examini subicit

CHRISTOPHORUS SVANTENIUS,

Gustrov. Megapol.

*Ad diem 25. Julii in Auditorio Unicornis
horu antemeridianu.*

ROSTOCHI

Typis Johannis Richelii, Senat. Typogr. Anno 1646.

30.

Disputatio Orationis
THEOLOGICA

ECCLÉSIA

Secundum Theol. Questiones
Et Causas Consequentes

JOHANNES THOMAS ANNO

M. MICHAEL COBANO

CHRISTOPHUS EVANGELIUM

Adhuc in Rostochensi

ROSTOCK

Rostock

Pro Johanne Rostochensi, Anno 1714

Thesis I.

Ecclēsia grēcū est vocabulū, & significat evocationē, descēdēs δὲ τοῦ ἐκκαλεῖσθαι ab evocando: quod enim usitatum erat Atheniensibus, quando cives de reliquā turba evocabantur ad audiendam Senatus sententiam; illud Apostoli ob similitudinem quandam ad suum transtulerunt institutum, & Ecclesiam vocarunt illos homines, qui voce præconum, & ministrorum verbi divini ē mundi regno convocati certis legibus, & Deo, & sibi invicem sunt obstricti.

II. Quare hæc vox duplicem involvit terminum: Prior notatur per particulam ἐκ & dicitur terminus à quo, qui est mundi Regnum, ex quo fit evocatio: posterior per vocem καλεῖσθαι & dicitur terminus ad quem, qui est regnum Christi, ad quod fit convocatio, & congregatio illorum, qui vocem Dei audiunt, & à mundo separantur.

III. Accipitur autem Ecclesiæ vocabulum 1. pro quolibet conventu, qui ad audiendum aliquid confluit, 2. pro cœtu hominum, qui religionis ergo est congregatus, 3. pro cœtu vocatorum visibili, in quo sunt sancti & non sancti, 4. pro parte Ecclesiæ qualis est (1.) Senatus Ecclesiasticus vel Presbyterium, (2.) Grex ab Episcopis docendus, 5. pro cœtu fidelium atq; Electorum, qui ab origine mundi usq; ad ejus finem ex omnibus populis à Spiritu S. per verbum vocantur, colliguntur, illuminantur & sanctificantur.

IV. Vocis acceptione cognitā distinguitur docendi gratia inter Ecclesiam 1. veram & falsam 2. universalem

lem & particularem, 3. Triumphantem & militantem, 4. visibilem & invisibilem.

V. Vera Ecclesia est in qua Evangelium recte docetur, & Sacramenta legitime administrantur. Falsa est, quae Sacramentorum usu ordinario, & puritate praedicationis verbi divini destituitur.

VI. Universalis Ecclesia dicitur ratione 1. Loci, quod per universum orbem late sit diffusa & nulli loco alligata, 2. temporis quatenus semper fuit ab origine mundi & futura est usque ad illius finem, 3. personarum, quatenus cujuslibet aetatis & conditionis personae ad illam pertinent. Particularis est coetus hominum certo loco, & tempore cum in V. tum in N. Test. per ministerium verbi collectus.

VII. Militans est coetus fidelium, qui sub vexillo Christi contra Diabolum, Mundum, & carnem propriam assidue in hac vita spiritualibus armis pugnant, & militant. Triumphans est coetus sanctorum, qui vitae cursu consumato ad coelestem quietem ex hac mortali vita sunt translati, & cum Christo viventes de omnibus hostibus, peccato, morte, mundo, & diabolo devictis triumphant.

VIII. Visibilis est coetus audientium Verbum Dei, & utentium sacramentis à Deo institutis. Invisibilis est fidelium & Electorum, qui per totum orbem sparsus de Evangelio consentiunt, & habent eundem Christum, & eundem Spiritum sanctum.

IX. Dicitur autem Ecclesia visibilis, quatenus certas habet notas, ex quibus agnosci potest, quod in tali coetu sit Ecclesia, quanquam ei admixti sunt hypocritae, qui fidem externè profitentur, & quidem in Ecclesia esse di-

se dicuntur, non autem sunt de Ecclesia. Invisibilis verò dicitur propter fidem salvificam, quæ in corde credentium sua humanis oculis non perspicitur, & gratiosam Dei præsentiam vel inhabitationem.

X. Etsi igitur Ecclesia propter accidentia, & circumstantias certis quibusdam modis distinguitur, nulla tamen ratione dividitur ut totum Universale in partes subijcibiles: siquidem una numero, & essentia est Ecclesia, quæ in nullas species potest dividi; cum unus sit Dominus, una fides, unum baptisma, unum corpus, unus Spiritus & una vocationis spes.

XI. Notæ Ecclesiæ essentialis, per quas à reliquis coetibus Ecclesiæ nomen falsò jactantibus distinguitur, sunt pura verbi Dei prædicatio, & legitima Sacramentorum administratio.

XII. Requiritur quidem, ut propter impenitentes, & contumaciter sceleratos exerceatur disciplina Ecclesiastica; illa verò impedita non statim neganda est Ecclesia; dummodo istæ adsint notæ, quas antea nominavimus.

XIII. Quod ipsum quoque docet Augustana Confessio, & declarat Apologia: illa quando Ecclesiam definit & dicit: Est autem Ecclesia congregatio Sanctorum in quâ Evangelium rectè docetur rectè administrantur Sacramenta: Hæc quando notas expressè nominat & dicit: quæ tamen habeat externas notas, ut agnosci possit, videlicet puram Evangelii Doctrinam & administrationem Sacramentorum consentaneam Evangelio Christi.

XIV. Fundamentum Ecclesiæ est ipse Christus, qui est lapis fundamentalis & angularis, Nam fundamentum aliud nemo potest ponere præter id quod positum est, quod est Christus Jesus.

X 3

XV. Cau-

XV. Causa efficiens principalis Ecclesiæ est verus Deus, qui colligit sibi Ecclesiam, & est Pater, Filius & Spiritus sanctus. Causa efficiens instrumentalis, quæ Deus utitur in Ecclesiæ collectione est Ministerium Ecclesiasticum Verbum Dei docens, & Sacramenta administrans,

XVI. Materia ex qua constat Ecclesia visibilis sunt homines; quorum quidam per Spiritum S. sunt regenerati, renovati, illuminati, sanctificati, & ut viva membra Christo inserti; quidam verò ut membra mortua externè duntaxat profitentur doctrinam Evangelicam, interna autem regeneratione sunt destituti,

XVII. Talia membra mortua etsi inter ipsos Doctores Ecclesiæ sæpè reperiuntur; non tamen inde sequitur quod ipsorum ministerium sit inutile & inefficax; Quare August. Confess. docet: Quanquam Ecclesia propriè sit congregatio sanctorum, & verè credentium; tamen cum in hac vita multi hypocritæ & mali admixti sint, licet uti Sacramentis, quæ per malos administrantur, juxta vocem Christi, sedent Scribæ & Pharisei in Cathedra Moïsis. Et Apologia: nec Sacramenta idcirco non sunt efficacia, quia per malos tractantur, imò rectè uti possumus Sacramentis; quæ per malos administrantur.

XVIII. Finis Ecclesiæ est 1. Dei gloria, 2. hominū ē tenebris ad lucē conversio, 3. vitæ æternæ hæreditatio;

XIX. Ut a. omnia in Ecclesia fiant ordine & decen-ter, danda est opera, ut circa ritus externos & ceremonias, quæ in verbo Dei neque præceptæ sunt, neq; prohibetæ decorum observetur, fiantq; omnia non ad destructionem, sed ad ædificationem, & tranquillitatem.

XX. Nam de ritibus Ecclesiasticis docet August. Conf.

Conf. quod ritus illi servandi sint, qui sine peccato servari possunt, & prosunt ad tranquillitatem & bonum ordinem in Ecclesia, sicut certæ feriæ, festa, & similia.

XXI. Finis illorum est 1. decorem, 2. ordo, 3. ædificatio. Qui ubi non respicitur, ritus vel ceremoniæ Ecclesiasticæ esse desinunt neq; absq; scandalo, & Christianæ libertatis abnegatione possunt recipi, atq; observari.

XXII. Causæ Ecclesiam corrumpentes sunt vel externæ: ut Diaboli, & Tyranni, vel internæ: ut 1. vita scelerata illorum, qui se Ecclesiæ membra esse externè profitentur, & pravis moribus ad peccandi societatem alios trahunt, 2. Doctrina corrupta fidei fundamentum convellens.

XXIII. Causæ verò, ob quas doctrina corrumpitur præter Diaboli malitiam ex parte hominum sunt inscitia, Ambitio, Invidia & Avaritia.

XXIV. Materia, ex qua constat Ecclesia propriè dicta, quæ dicitur corpus spirituale, cujus fundamentum & caput est Christus, sunt soli credentes.

XXV. Qui igitur vult esse, & manere vivum Christi membrum, is fiducialiter credat, & in fide constanter perseveret, oportet. Nam quo die, & quâ horâ homo desinit fiducialiter credere, & fidem salvificam incipit abnegare per peccatum mortale, & contra conscientiam commissum; eo die, & horâ desinit quoq; esse membrum Christi, & incipit esse civis Regni Diaboli, sub cujus potestate perpetuò manebit, nisi per salutarē poenitentiam revertatur ad illum, quem antea turpiter deseruit.

XX
QVÆSTIONES

contra

I. PONTIFICIOS.

1. An Ecclesia sit catu ita visibilis, ac palpabilis, ut est populu Romanu, vel Regnum Gallie vel Resp: Venetorum? N.

- II. An Pontifex Romanus sit caput visibilis Ecclesia? N.
- III. An illa Ecclesia sit vera sancta Catholica, in qua Pontifex Romanus habetur pro Christi Vicario, & Petri successore? N.
- IV. An Lutherani duas pingant Ecclesias, quarum una est visibilis altera invisibilis? N.
- V. An ex illa Ecclesia notis, quae à Bellarmino & aliis Pontificiis enumerantur, possit probari, quod Lutherana Ecclesia non sit vera, & Catholica Ecclesia? N.
- VI. An Ecclesia particularis, qualis est Romana, possit deficere & errare? Aff.
- VII. An Ceremoniae Ecclesiasticae simpliciter non possunt tolli & mutari? N.
- VIII. An sint meritoria & pars cultus divini? N.

II. PHOTINIANOS.

An questio de Ecclesia, quenam sit, siue apud quos reperiat, sit vel inutilis propemodum, vel non necessaria? N.

III. CALVINIANOS.

An vocatio hominum ad Ecclesiam sit seria & universalis? Aff.

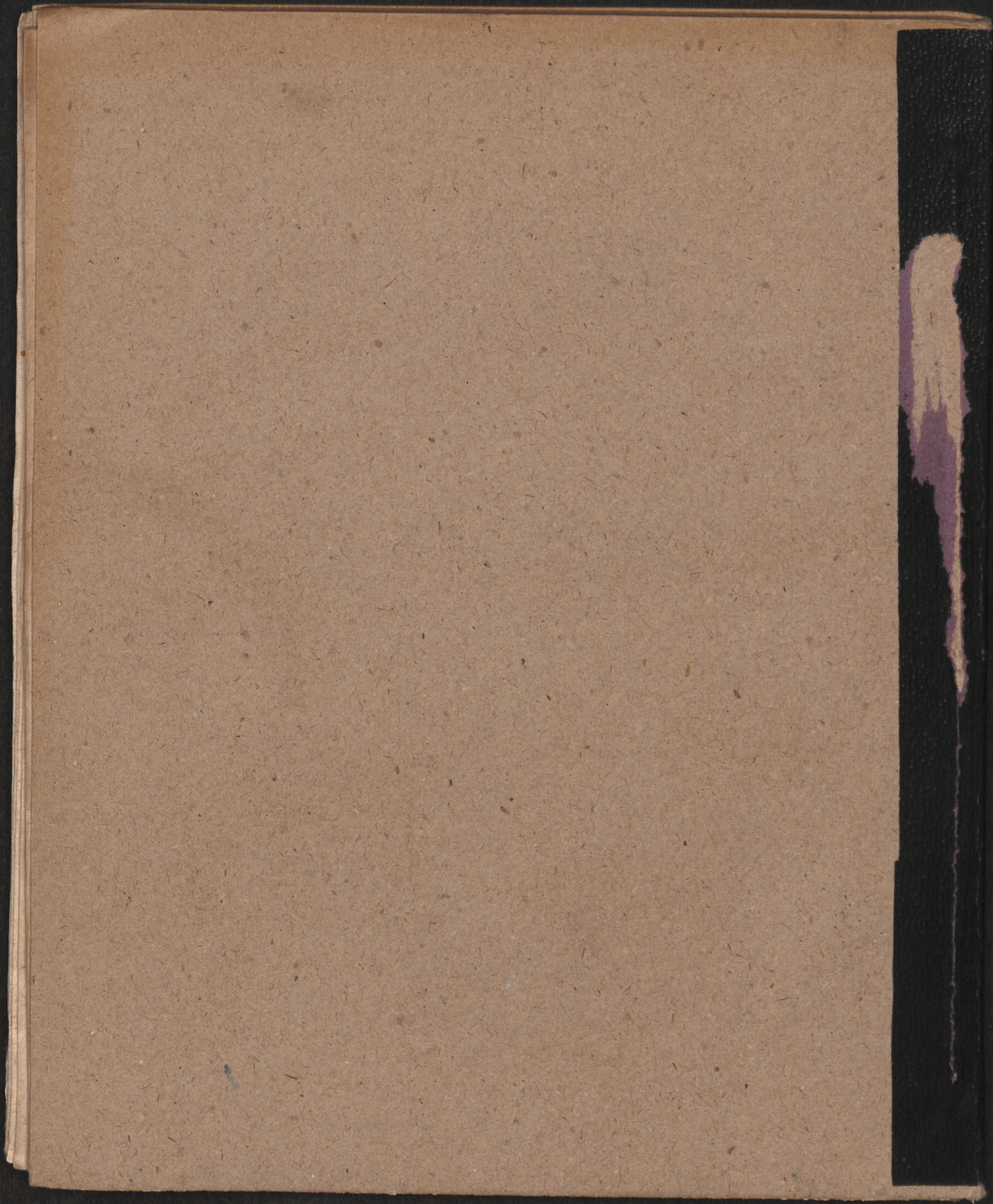
IV. ANABAPTISTAS.

- I. An cultus ille sit Ecclesia vocanda, cui admixti sunt non sancti & peccatores insigniores? Aff.
- II. An sit hominum Christiani, ut fugiat illam Ecclesiam, in qua sunt peccatores manifesti? N.

CASUS CONSCIENTIAE.

Quaritur:

- I. An liceat Christiano, ut hereticorum templa ingrediatur & fidem alienam simulet? N.
- II. An tempore persecutionis & in casu confessionis (etiamsi adversarii nobiscum in doctrina consentire valine) nihilominus saltem conscientiam aliquam abrogata ceremonia, quae per se indifferentes, & à Deo nequa mandata, neque prohibita sint, postulantes id, & urgentibus adversarii iterum in usum revocari possint? & an hoc modo cum Pontifici in ejusmodi ceremoniis, & adiaphorū conformari recte queamus? N.

Conf. quod ritus illi servandi sint, qui
vari possunt, & prosunt ad tranquillitate
dinem in Ecclesia, sicut certæ feriæ, festa

XXI. Finis illorum est 1. decorum
ficatio. Qui ubi non respicitur, ritus vel
clesiasticæ esse desinunt neq; absq; scand
næ libertatis abnegatione possunt recipi

XXII. Causæ Ecclesiam corrup
externæ: ut Diaboli, & Tyranni, vel inter
lerata illorum, qui se Ecclesiæ membra
fitentur, & pravis moribus ad peccandi
trahunt, 2. Doctrina corrupta fidei fun
vellens.

XXIII. Causæ verò, ob quas do
tur præter Diaboli malitiam ex parte ho
scitia, Ambitio, Invidia & Avaritia.

XXIV. Materia, ex qua constat
dicta, quæ dicitur corpus spirituale, cujus
& caput est Christus, sunt soli credentes

XXV. Qui igitur vult esse, & man
sti membrum, is fiducialiter credat, & in
perseveret, oportet. Nam quo die, &
desinit fiducialiter credere, & fidem salvi
negare per peccatum mortale, & cont
commissum, eo die, & horâ desinit quoc
Christi, & incipit esse civis Regni Diabo
testate perpetuò manebit, nisi per saluta
revertatur ad illum, quem antea turpiter

QVÆSTIONES

contra

I. PONTIFICIOS.

1. *An Ecclesia sit eadem ita visibilis, ac palpabilis,
q[uod] vel Regnum Galie vel Resp[ectus] Venerorum*

the scale towards document

Image Engineering Scan Reference Chart T3233 Serial No.